

La data de 16 august 2009 a fost expediată la Curtea europeană a drepturilor Omului plângerea formulată de un număr de 535 judecători și procurori, cererea intitulată **Andronic și alții c/ România** fiind înregistrată sub numărul **45594/09**.

Reclamanții sunt reprezentați în cauză de judecător Viorica Costiniu.

În esență, prin cerere s-au reclamat următoarele:

Imprejurările cauzei

Considerații generale

De mai mulți ani statutul magistraților în România se află într-o regresie progresivă, care include și componenta sa materială, magistrații fiind obligați să se judece pentru a li se recunoaște drepturile salariale reglementate de lege ori pentru a le realiza efectiv, de cele mai multe ori consecință a debutării procedurii de executare silită, spre a se demonstra că independența puterii judecătorești este încă iluzorie.

Litigiul prezent privește refuzul pârâților de a executa o serie de titluri executorii vizând drepturi salariale, sporuri neplătite obținute de reclamanți și neexecutarea corespunzătoare a altora (parțială și cu întârziere), pârâții folosind în acest scop orice mijloc conferit de putere și mass-media pentru a țena ori a împiedica executarea și a compromite public corpul de magistrați.

Situația executării titlurilor

Cadrul juridic preexistent celui obținerii titlurilor executorii și cel concomitent special elaborat pentru a neexecuta ori a țena executarea, ca de altfel și conduita debitorilor, se prezintă astfel:

Situația executării hotărârilor judecătorești irevocabile până la momentul sesizării Curții

O parte din hotărârile judecătorești au fost parțial executate, consecință a aplicării O.U.G. nr. 75 din 11 iunie 2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, publicată în M. Of. nr. 462 din 20 iunie 2008,.

Alte hotărâri judecătorești nu au fost puse în executare, debitorii gravitând imprecis între refuzul de neexecutare, executare parțială și cu întârziere ori alte încercări de desființare în orice modalitate a titlurilor existente acumulându-se întârzieri de aproximativ 2 ani.

Cadrul juridic incident

a. Înainte de executarea silită

- Prin Ordonanța Guvernului României nr. 22 din 30 ianuarie 2002 (publicată în M.Of. nr. 81 din 01 februarie 2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice stabilite prin titluri executorii, aprobată și completată prin Legea nr. 288 din 15 mai 2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în M.Of. nr. 344 din 23.05.2002, și modificată și completată prin Legea nr. 110 din 25 aprilie 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, publicată în M.Of. nr. 300 din 05 mai 2007) s-a introdus o discriminare între debitorii stat prin instituțiile publice, pe de o parte, și restul subiectelor de drept, ca debitori, pe de altă parte, sens în care articolele 1 și 2 din ordonanță prevăd că statul sau instituțiile sale, care au calitatea de debitor, nu pot fi executate silit pentru realizarea creanțelor creditorilor timp de 6 luni de la primirea somației de executare.

- Prin Legea nr. 500 din 11 iulie 2002 privind finanțele publice (publicată în M.Of. nr. 597 din 13 august 2002), s-a prevăzut, potrivit art. 5, 11, 14 și 22, că sumele de bani respective nu se acoperă decât din sumele indicate cu această destinație în bugetul anual de stat, includerea în buget a unor sume cu destinația plății drepturilor salariale stabilite prin hotărâri judecătorești, fiind o atribuție a Statului Român debitor, prin instituțiile sale.

b. În cursul executării silite

- Prin O.U.G. nr. 134 din 19 noiembrie 2007 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2007 (publicată în M.Of. nr. 795 din 22 noiembrie 2007), s-a suplimentat bugetul Ministerului Justiției pentru plata titlurilor executorii, deschidere de credit neaprobată de Ministerul Finanțelor, banii fiind cheltuiți în alegerile locale.

- Prin O.U.G. nr.75 din 11 iunie 2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției (publicată în M. Of. nr. 462 din 20 iunie 2008), statul român, prin Guvernul României a hotărât înființarea de instanțe speciale pentru a judeca litigiile promovate de magistrați, art. 1, (1) și (2); suprimarea oricărei căi de atac cu privire la încheierea de trimitere a recursurilor aflate pe rol către Î.C.C.J. - art. II (3); eșalonarea plății pe un interval de 18 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței de către debitor împreună cu alte instituții care nu se puteau substitui creditorilor persoane fizice - art. III (1); amenințarea ordonatorilor de credite - art. IV; excluderea din competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a sesizărilor având ca obiect măsurile legislative adoptate în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului bugetar - art. V.

Primele trei articole au fost declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 104 din 20 ianuarie 2009 referitoare la excepția de

neconstituționalitate a dispozițiilor art. I și II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției (publicată în M.Of. nr.73 din 06 februarie 2009) și Decizia Curții Constituționale nr. 784 din 12 mai 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. III din O.U.G. nr. 75/2008 și ale art. 1, 2, 3, 4 și 5 din O.G. nr. 22/2002 (publicată în M.Of. nr. 329 din 18 mai 2009).

Decizia Curții Constituționale nr. 838 din 27 mai 2009 referitoare la sesizarea formulată de Președintele României, domnul Traian Băsescu, privind existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Parlamentul României și Guvernul României, pe de altă parte (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 461, din 3 iulie 2009) prin care s-a stabilit conflictul de constituționalitate între Î.C.C.J. pe de o parte și Parlament și executiv, pe de altă parte, Președintele României renunțând la a se mai verifica constituționalitatea titlurilor executorii obținute prin hotărâri judecătorești, pe care de altfel nici nu le-a indicat în sesizarea adresată Curții Constituționale, ci a invocat conflictul de constituționalitate doar pentru a pune o presiune publică pe magistrați, controlul de constituționalitate reducându-se doar la interpretarea legii de către Î.C.C.J.

- Prin O.U.G. nr. 225 din 30 decembrie 2008 (publicată în M.Of. nr. 899 din 31 decembrie 2008) debitorul a amânat din nou și în mod unilateral plata titlurilor executorii până la intrarea în vigoare a ordonanței, altele decât cele incluse în O.U.G. nr. 75/2008, pentru o nouă perioadă - până la 31 martie 2009 - aprobată de Parlament prin legea de aprobare, însă neacceptată de către Președintele României, care între timp a anunțat public, pe postul de

televiziune B1Tv, că a declanșat „răfuiala împotriva magistraților” și în consecință a trimis-o spre reexaminare la 5 iunie 2009.

- Prin O.U.G. nr. 71 din 17 iunie 2009 privind plata unor sume prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personalului din sectorul bugetar (publicată în M.Of. nr. 416 din 18 iunie 2009) (art. 3) s-a reeșalonat din nou în mod unilateral plata tuturor titlurilor executorii cu toate că ordonanța de guvern similară anterioară fusese declarată neconstituțională în această privință (art. 1(1)) și s-a suspendat până în anul 2012 orice procedură de executare silită (art. 1 (2)), urmând ca să se stabilească în viitor o procedură de plată a acestor titluri (art. 2).

III. Conduita debitorilor

Refuzul debitorului statul român prin organele sale de a executa hotărârile judecătorești se înscrie într-o atitudine mai largă de contestare și subminare a puterii judecătorești și, prin urmare, și a autorității deciziilor pronunțate de aceasta, într-un climat public de mefiență și declin, devenit o constantă a vieții sociale în România cultivată de guvernanți.

Astfel, magistraților le este contestat dreptul de a se adresa justiției pentru a-și realiza drepturile și dacă le-au realizat le este contestat dreptul de a le executa. Pe de altă parte, în timp ce se agită public cătimea cumulată a creanțelor de executat, guvernul dă ordonanță de rectificare bugetară pentru executarea lor, în timp ce Ministerul Finanțelor nu aprobă deschiderea liniei de credit, banii reîntorcându-se la destinația lor inițială însă ascunsă, de a fi folosiți în campania electorală pentru alegerile locale din anul 2007. În anul următor, în loc a se executa titlurile executorii, Ministerul Justiției de la acea epocă a ordonat plata de premii și stimulente

în sumă de câteva miliarde de lei, spre a sfida astfel prioritatea executării titlurilor care prin neexecutare se măresc.

Peste acestea, executării silite debutate de magistrați și s-a emis o ordonanță prin care debitorul și-a eșalonat după cum a dorit plata, declarată neconstituțională sub acest aspect, pentru că ulterior, noua ordonanță prin care urma să se dispună plata, să nu fie promulgată de președinte, nemulțumit de faptul că decizia Curții Constituționale nu a desființat titlurile executorii.

În prezent, fără să se țină cont de neconstituționalitatea dispozițiilor de eșalonare, o nouă ordonanță cu același conținut a suspendat orice procedură de executare împotriva statului și a împins executarea până în anul 2012, spre a se demonstra că puterea politică conduce și dispune indiferent de existența hotărârilor judecătorești, invocându-se de data aceasta criza economică, care în opinia executivului ar fi de natură să acopere reaua credință în neexecutare. De altfel, nu se poate susține că neexecutarea cu rea credință a titlurilor executorii ar putea avea semnificația unei imposibilități juridice de executare, deoarece debitorul nu le-a executat la vreme cu rea credință, iar creșterea lor este consecința acestui fapt.

La data de 03.07.2009, s-a ordonat printr-o circulară ordonatorilor secundari și terțiari de credite de către ministrul justiției neinclusiunea în indemnizația scădentă reclamantilor a sporului de 50% motivând această măsură prin invocarea Ordonanței de Urgență nr. 71/2009 care în realitate nici nu se aplică în această situație. Astfel, O.U.G. nr. 71/2009 se referă la procedura de executare a sumelor prevăzute în titluri executorii având ca obiect acordarea de drepturi salariale personale din sectorul bugetar și, prin urmare, nu se poate aplica în privința plății salariilor pentru că salariul reprezintă o creanță actuală certă și exigibilă, compusă din indemnizații, sporuri și alte adaosuri, așa cum este definit salariul lunar prin art. 55 din

Codul muncii, trebuind a fi plătite magistraților conform O.U.G. nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal. Aceasta înseamnă că potrivit art. 161 pct. 1 din Codul muncii salariul se plătește în bani cel puțin o dată pe lună, iar conform art. 164 din același cod nici o reținere din salariu nu poate fi operată în afara cazurilor și condițiilor prevăzute de lege, fiind exclusă în consecință blocarea, amânarea sau eșalonarea plății lui.

Acest procedeu a generat noi procese, pe rolul Curții de Apel din București fiind litigii prin care atât Î.C.C.J. cât și celelalte instanțe au solicitat anularea circularei, cât și obligarea ministrului de finanțe la deblocarea fondului, ceea ce demonstrează că debitorul este în întârziere și în privința plății salariului lunar. Dovada peremptorie a relei sale credințe constă în faptul că după pronunțarea instanțelor în această materie, Guvernul României a mai adoptat o ordonanță prin care a dispus din nou reeșalonarea lor sau condiționarea plății lor de consultanța oferită de Curtea de Conturi.

Acest demers în integralitatea lui este dublat de o agresiune publică a guvernanților care acuză magistrații de abuz în a-și judeca propriile cauze, de a-și fi legiferat salarii (în condițiile în care toate sporurile reclamate au fundament în lege) de incompetență și corupție, fără a se fi singularizat aceste acuzații în vreun exemplu demonstrativ, invocându-se condamnări ale României de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, însă invers decât sensul în care s-a pronunțat Curtea, aruncând asupra judecătorilor condamnările României în care motivul a fost furnizat de legislativ ori executiv.

Despre conduita în executarea hotărârilor judecătorești de către România, agenda Comitetului Miniștrilor și câteva hotărâri recente ale Curții (*cauza Faimblat împotriva României*, hotărârea din 13 ianuarie 2009,

publicată în M.Of. nr. 141 din 6 martie 2009, *Viașu împotriva României*, hotărârea din 9 decembrie 2008, publicată în M.Of. nr. 361 din 29 mai 2009,) pot aduce importante referințe, securitatea raporturilor juridice și drepturile câștigate fiind în pericol de a fi subminate. Nu poate fi omisă din acest climat nici O.U.G. nr. 61 din 3 .06.2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (publicată în M.Of. nr. 390 din 09 iunie 2009), care permite completarea ori abrogarea actelor normative după adoptare și înainte de intrarea în vigoare (art. 4).

La acest moment, magistraților li se reproșează existența crizei economice din România care s-ar datora încălcării Constituției de către Î.C.C.J. (discursul președintelui României la ceremonia de sărbătorire a 100 ani de la înființarea Consiliului Superior al Magistraturii din România).

IV. Încălcări ale Convenției și ale Protocoalelor sale

Art. 6 parag. 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul 1 al Convenției.

1. Dreptul la executare al hotărârilor judecătorești reprezintă parte integrantă a dreptului de acces la un tribunal, Statul român neputând paraliza executarea titlurilor executorii sub pretexte posterioare relei sale credințe în executare. Astfel, nici o garanție prevăzută de art. 6 din Convenție nu își mai păstrează rațiunea de a fi dacă administrația refuză ori omite să execute hotărârea judecătorească ori o execută cu întârziere. Prin urmare, plenitudinea dreptului de acces la justiție garantat prin art. 6 din Convenție exclude posibilitatea ca debitorul să invoce efectele crizei economice spre a acoperi o neexecutare culpabilă anterioară a hotărârilor judecătorești. Pe de altă parte, reaua credință a debitorului rezultă din măsurile legislative ori

administrative luate de Guvernul României de natură a întârzia ori paraliza executarea, neputându-se concepe fără a ridiculiza dispozițiile art. 6 din Convenție că drepturile salariale și executarea lor să constituie la infinit obiect de dispută judiciară într-o incertitudine legislativă și executorie.

2. Prin refuzul de a executa hotărârile judecătorești a fost încălcat și art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, reclamantii având un bun în sensul textului citat, constând în creanța neexecutată lipsit în această modalitate de substanța lui.

VI.

a) Solicităm să constatați **încălcările** aduse de statul român drepturilor înscrise în Convenția Europeană în **art. 6 și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;**

b) Solicităm ca în temeiul art. 46 din Convenție să obligați statul român să procedeze la executarea obligațiilor stabilite prin hotărârile judecătorești la valoarea actuală de circulație.

c) Solicităm acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit, consecință a neexecutării ori executării cu întârziere a hotărârilor judecătorești și a climatului general de degradare la care am fost expuși. În primul rând, recunoașterea drepturilor s-a făcut inițial pe cale judecătorească și ulterior au fost recunoscute prin lege, determinând magistratul să devină un justițiabil perpetuu spre a se înfrânge astfel ideea de stat de drept de echilibru a puterilor în stat și de autoritate a puterii judecătorești, guvernării inoculând populației ideea că judecătorii urmăresc doar venituri financiare, că sunt dezinteresați de actul de justiție, că sunt incompetenți și corupți, embleme generice care ne discreditează public, începând de la primele acțiuni pe care le-am formulat în justiție. Consecință a acestui fapt, justițiabilii nu ne mai tratează cu respectul cuvenit și cu încrederea implicită

și necesară oricărui act de justiție, fiind analizați și de către aceștia, ca de altfel și de către mass-media, potrivit afirmațiilor guvernanților, fără a fi dispus cineva la a face verificările necesare. Profesia de magistrat în România a devenit sinonimul corupției și al incompetenței și este greu de determinat climatul moral și social în care un magistrat este constrâns să își exercite funcțiunile, atâta vreme cât în mod public suntem acuzați tocmai de celelalte puteri care potrivit obligațiilor internaționale ar fi trebuit să contribuie la întărirea și stimularea încrederii populației în actul de justiție și nu la compromiterea lui. Suntem demoralizați și este lipsită de substanță activitatea de judecată care constituie esența profesiei noastre deoarece și populația ne acuză de condamnările României de către C.E.D.O., iar Parlamentul și executivul nu dau semne publice că ar avea vreo legătură cu acestea, cadrul legal privitor la salarizarea prezentă și de perspectivă a magistraților stârnind vii dispute acuzatoare cu privire la activitatea noastră, părănd a nu mai conta nici faptul că aparținem puterii judecătorești și nici faptul că România și-a asumat o serie de obligații cu privire la independența sistemului judiciar care include și o componentă economică. Pentru toate acestea, suma datorată cu titlu de daune morale poate să fie la limita modicității, însă cererea de condamnare ar avea un caracter reparator deoarece nicio profesie și nici unii dintre noi nu putem trăi în climatul de dezonoare la care a fost adusă profesia pe care o exercităm.

Solicităm obligarea Statului Român la plata cheltuielilor de judecată a căror quantum le prezenta în detaliu ulterior.

VII.

Nu am sesizat alte instanțe cu cele similare.

VIII.

Anexăm următoarele documente:

- Sentințe
- Ordonanțele
- Hotărârile Curții Constituționale
- Acte cu eșalonări
- articole din presă referitoare la acuzații

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO
LUJU.RO